

VENDIM
Nr. 12, datë 16.4.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxha	Anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“	“
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Basha, në datën 29.1.2013, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 54/26 Akti, që i përket:

KËRKUES: Feta Bundo, përfaqësuar me prokurë të posaçme nga avokat Xhemal Gazidede.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, përfaqësuar nga Drejtori i Përgjithshëm, z. Flamur Gjymishka.

Zyra Përmbarimore Tiranë, përfaqësuar nga kryetari i Zyrës, z. Arjan Bylykbashi.

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm.

BAZA LIGJORE: Nenet 42/1, 131/f, 132/1, dhe 134/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 6 dhe 41 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, nenet 27, 28, 49 dhe 51 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Vladimir Kristo, shqyrtoi pretendimet dhe komentet e kërkuarit; prapësimet e subjekteve të interesuara, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e cila ka kërkuar rrëzimin e kërkesës dhe të Zyrës Përmbarimore Tiranë, dhe pasi e diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuar ka punuar në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, në detyrën e Shefit të Sektorit të Borxhit në Drejtorinë e Procedurave, detyrë të cilën e ka kryer deri në daljen e aktit administrativ nr. 3623/5, datë 18.11.2004, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, për pezullimin e tij nga detyra. Më vonë, me aktin administrativ nr. 10251/9, datë 11.8.2005, Zëvendësdrejtori i Përgjithshëm i Doganave ka vendosur marrjen e masës disiplinore të largimit të kërkuarit nga shërbimi civil.

2. Kërkuar ka kundërshtuar aktet administrative të lartpërmendura në Komisionin e Shërbimit Civil (KSHC), i cili, me vendimin nr. 201, datë 30.9.2005, ka vendosur shfuqizimin e vendimit nr. 10251/9, datë 11.8.2005 për largimin nga shërbimi civil të kërkuarit dhe shfuqizimin pjesërisht të aktit nr. 3623/5, datë 18.11.2004, në lidhje me shkakun dhe kohëzgjatjen e pezullimit nga detyra të kërkuarit, duke lënë në fuqi gjendjen e pezullimit deri në momentin kur prokuroria apo gjykata të japin një vendim përfundimtar.

3. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave ka kundërshtuar vendimin e KSHC-së, duke kërkuar shfuqizimin e tij dhe lënien në fuqi të akteve administrative të Drejtorit dhe Zëvendësdrejtor të Përgjithshëm të Doganave.

4. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendim nr. 17, datë 15.3.2005, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, si të pabazuar në prova dhe ligj.

5. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në dhomë këshillimi, me vendimin nr. 00-2007-846 (873), datë 22.6.2007, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

6. Ndërkohë, Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Lezhë, me vendimin e datës 27.10.2005, ka vendosur pushimin e hetimeve në ngarkim të kërkuarit.

7. Pas vendimit të Gjykatës së Lartë, kërkuesi, me shkresë prot. nr.4199, datë 23.04.2009, i është drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, duke kërkuar rikthimin në punë. Në përgjigje të kësaj kërkesë, me shkresë prot. nr. 10634/2, datë 27.11.2007, Drejtori i Përgjithshëm i Doganave sqaron kërkuesin se nuk mund të kryhet rikthimi i tij në punë për shkak të mungesës së vendeve të lira në institucion.

8. Në këto kushte kërkuesi fillon procedurat e ekzekutimit të vendimit gjyqësor nr. 17, datë 15.3.2006, të Gjykatës së Apelit Tiranë. Kjo e fundit, me vendimin nr. 126, datë 13.11.2008, ka vendosur lëshimin e urdhrit të ekzekutimit të vendimit të lartpërmendur.

9. Pas lëshimit të urdhrit të ekzekutimit, kërkuesi, në datën 13.4.2009 i është drejtuar Zyrës Përmbartimore Tiranë për ekzekutimin e vendimit nr. 126, datë 13.11.2008 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

10. Zyra e Përmbartimit Tiranë, me shkresën nr. 7593 prot., datë 21.5.2009, në respektim të ligjit, ka nisur procedurën e lajmërimit për ekzekutim vullnetar të urdhrit të ekzekutimit të vendimit të formës së prerë.

11. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, me shkresë nr. 6874/1, datë 30.6.2009, drejtuar Zyrës së Përmbartimit Tiranë dhe për dijeni kërkuesit, z. Feta Bundo, ka sqaruar se nuk ka çfarë të ekzekutojë, sepse vendimi i Gjykatës së Apelit Tiranë dhe ai i KSHC-së nuk përmbajnë asnjë detyrim për të ekzekutuar, nga momenti që ato nuk kanë përcaktuar rregullimin e pasojave që rrjedhin nga shfuqizimi i urdhrit nr. 10251/9, datë 11.08.2005, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave.

12. Me shkresë të datës 23.1.2010, kërkuesi i është drejtuar përsëri Zyrës së Përmbartimit Tiranë për të vazhduar me ekzekutimin e detyrueshëm të urdhrit të ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, por nga kjo zyrë nuk rezulton të jenë ndërmarrë veprime të mëtejshme.

13. Ndërkohë kërkuesi i është drejtuar me shkresa të ndryshme për rikthim në punë, pra për ekzekutimin e vendimit nr. 17, datë 15.3.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë, edhe Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, Avokatit të Popullit dhe Ministrit të Financave, por ka hasur gjithmonë në pasivitetin e autoriteteve të ngarkuara nga ligji në zbatimin e vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm. Për këtë arsye, kërkuesi, në datën 4.10.2012, i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (në vijim “Gjykata”).

14. Po në datën 4.12.2012, Zyra e Përmbartimit Tiranë, me shkresë prot. nr. 8505, ka nisur procedurën e ekzekutimit të detyrueshëm të urdhrit të ekzekutimit të vendimit të formës së prerë.

II

15. Përpara kësaj Gjykate, **kërkuesi** ka pretenduar cenimin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (KEDNJ), si rrjedhojë e moszekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm. Ai parashtron se moszbatimi i vendimit nr. 17, datë 15.03.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë i ka mohuar të drejtën për të punuar në administratën publike si dhe të drejtën për t’u dëmshpërblyer për dëmet ekonomiko – financiare të shkaktuara nga qëndrimi për rreth 7 vjet pa punë.

16. Subjekti i interesuar, **Drejtoria e Përgjithshme e Doganave**, me shkresë nr. 20827/1 prot., datë 21.12.2012, ka parashtruar në mënyrë të përmblodhur këto prapësime:

16.1. Kërkuesi, në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës, nuk legjitimohet për t’iu drejtuar Gjykatës pasi nuk ka shteruar mjetet ligjore në dispozicion për këtë qëllim. Sipas subjektit të interesuar, kërkuesi, pas vendimit të Prokurorisë duhej t’i drejtohej sistemit të zakonshëm gjyqësor për rivendosjen e të drejtave të fituara nga largimi nga shërbimi civil. Në këtë drejtim, gjykatat e sistemit të zakonshëm duhet të përcaktojnë saktësisht detyrimin e debitorit në mënyrë që ai të jetë i ekzekutueshëm.

16.2. Po ashtu, kërkuesi nuk legjitimohet t’i drejtohet Gjykatës, sepse ai nuk ka respektuar afatin kohor dyvjeçar të parashikuar nga neni 30 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”. Vendimi i Gjykatës së Apelit, objekt shqyrtimi, është i datës 15.3.2006, ndërsa urdhri i ekzekutimit, i po kësaj gjykate, është i datës 13.11.2008. Edhe vendimi i Gjykatës së Lartë, datë 22.6.2007, është jashtë afatit dyvjeçar nga momenti kur kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese.

16.3. Ekzekutimi i vendimit nr. 17, datë 15.3.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë, është i pamundur, pasi ky vendim, dhe ai i KSHC-së, nuk përmbajnë asnjë detyrim për të ekzekutuar në lidhje me rikthimin në punë të kërkuesit apo dëmshpërblimin e tij. Vendimet në fjalë nuk kanë përcaktuar rregullimin e pasojave që rrjedhin nga shfuqizimi i urdhrit nr. 10251/9, datë 11.8.2005 të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave.

17. Subjekti i interesuar, **Zyra Përmbartimore Tiranë**, me shkresë nr. 8749 prot., datë 17.12.2012, ka parashtruar se kjo zyrë ka filluar procedurat në lidhje me ekzekutimin e detyrueshëm të titullit ekzekutiv dhe se do të vazhdojë këto procedura deri në ekzekutimin e plotë të detyrimit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

18. Gjykata, përpara se të analizojë themelin e kërkesës, vlerëson të arsyeshme të ndalet fillimisht te pretendimet e përfaqësuesit të subjektit të interesuar, Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, për sa i takon legjitimitetit të kërkuarit para kësaj Gjykate.

A. Lidhur me legjitimitetin e kërkuarit

19. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave pretendon se kërkuari nuk i ka shteruar të gjitha mjetet ligjore të ankimit, si kusht për t'iu drejtuar Gjykatës. Vendimi i KSHC-së dhe ai i Gjykatës së Apelit nuk kanë disponuar mbi rivendosjen e të drejtave të tij për rikthimin në punë dhe dëmshpërblimin. Për këtë arsye, kërkuari duhej t'i drejtohej fillimisht sistemit të zakonshëm gjyqësor për mbrojtjen e të drejtave të tij.

20. Gjykata Kushtetuese çmon se, ndryshe nga pretendimi i subjektit të interesuar, kërkuari legjitimohet në kërkesën e tij drejtuar kësaj Gjykate.

21. Kërkuari, në bazë të ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil", i është drejtuar KSHC-së dhe ka kërkuar shfuqizimin e vendimeve të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave për pezullimin nga detyra dhe më vonë për largimin e tij nga puna. KSHC-ja ka vendosur shfuqizimin e vendimit nr. 10251/9, datë 11.8.2005 të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave për largimin nga shërbimi civil të kërkuarit dhe shfuqizimin pjesërisht të aktit nr. 3623/5, datë 18.11.2004, në lidhje me shkakun dhe kohëzgjatjen e pezullimit nga detyra të kërkuarit, duke lënë në fuqi gjendjen e pezullimit deri në momentin kur prokuroria apo gjykata të japin një vendim përfundimtar. Sipas ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil", ky vendim mund të ankimohet në Gjykatën e Apelit, gjë të cilën e ka bërë subjekti i interesuar. Gjykata e Apelit Tiranë ka lënë në fuqi vendimin e KSHC-së. Rekursi i ushtruar në Gjykatën e Lartë nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave nuk është pranuar. Ndërkohë, Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Lezhë ka vendosur pushimin e hetimeve në ngarkim të kërkuarit.

22. Kërkuari i është drejtuar Gjykatës së Apelit Tiranë për të lëshuar urdhrin me qëllim ekzekutimin e vendimit të KSHC-së. Pas vendimit të Gjykatës së Apelit për lëshimin e urdhrit ekzekutiv, kërkuari i është drejtuar Zyres së Përmbartimit Tiranë për ekzekutimin e titullit ekzekutiv. Kjo e fundit ka nxjerrë vendimin për ekzekutimin vullnetar nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, e cila nuk ka pranuar të ekzekutojë asnjë pjesë të detyrimit.

23. Gjykata vlerëson se është i pabazuar argumenti i Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave se kërkuari duhej t'i ishte drejtuar gjykatave të juridiksionit të zakonshëm për rivendosjen e të drejtave të fituara nga largimi nga shërbimi civil. Detyrimi i debitorit kundrejt kërkuarit është i përcaktuar ose i përcaktueshëm. Në këtë drejtim, largimi i nëpunësit civil nga detyra mbi bazën e një vendimi të paligjshëm, i cili si i tillë është shfuqizuar nga KSHC-ja, presupozon rikthimin në punë të nëpunësit, kërkuarit në rastin objekt shqyrtimi. Pikërisht për këtë arsye (rikthimi në punë i nëpunësit) vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 306, datë 13.6.2000 "Për disiplinën në shërbimin civil", pika 14, sanksionon mënyrën e rregullimit të marrëdhënieve financiare në këtë rast, duke parashikuar se: "*Në rastin kur ndaj nëpunësit është marrë masa disiplinore e largimit nga shërbimi civil dhe Komisioni vendos shfuqizimin apo ndryshimin e vendimit të eprorit të drejtpërdrejtë, nëpunësi merr pagën e plotë që nga çasti kur janë ndërprerë marrëdhëniet financiare.*" Ndërsa, për sa i përket pezullimit nga detyra, neni 22 i ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil" parashikon se "*Pezullimi është ndërprerja e përkohshme e marrëdhënieve ligjore për periudhën sa zgjat arsyeja e ndërprerjes. Në mbarim të kësaj periudhe nëpunësi civil rimerr vendin e tij në shërbimin civil, me përjashtim të rasti kur dënohet me heqje lirie*".

24. Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Lezhë, me vendim të datës 27.10.2005, ka vendosur pushimin e hetimeve në ngarkim të kërkuarit. Si rrjedhojë, përderisa arsyeja e ndërprerjes së marrëdhënieve të punës nuk ekziston më, si dhe është shfuqizuar vendimi i largimit nga shërbimi civil, Gjykata vlerëson se kërkuari ka fituar të drejtën e rikthimit në punë si dhe të pagës së plotë nga koha e ndërprerjes së marrëdhënieve financiare. Pra, si përfundim, Gjykata çmon se kërkuari i ka ezauruar të gjitha mjetet ligjore për t'iu drejtuar kësaj Gjykate.

25. Lidhur me pretendimin tjetër të subjektit të interesuar, se kërkuari nuk legjitimohet t'i drejtohet

Gjykatës sepse ai nuk ka respektuar afatin kohor dyvjeçar të parashikuara nga neni 30 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, Gjykata vlerëson se, ndryshe nga sa parashtrohet Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, afati dyvjeçar, i sanksionuar nga ligji organik i kësaj Gjykate, nuk zbatohet në kërkesat për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm.

B. Lidhur me themelin e kërkesës

26. Ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i një vendimi të formës së prerë të gjykatës duhet konsideruar si pjesë përbërëse e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimet nr. 35, datë 27.10.2010; nr. 23, datë 17.5.2010; nr. 1, datë 19.1.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Gjykata, në jurisprudencën e saj të konsoliduar, ka theksuar se ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individit e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe veprimet konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës.

28. Gjykata ka rikonfirmuar qëndrimin se në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces.

29. Gjithashtu, Gjykata, duke u mbështetur edhe në jurisprudencën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), është shprehur se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen e aplikantit dhe autoriteteve përkatëse si dhe interesin e aplikantit. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara, volumin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme. Ndërsa, për sa i përket sjelljes së autoriteteve, Gjykata ka mbajtur qëndrimin se edhe në ato sisteme ligjore, të cilat zbatojnë parimin se iniciativat procedurale u takojnë palëve, përsëri gjykatat kanë detyrimin për të siguruar progresin e gjykimeve me shpejtësi të mjaftueshme (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 14, datë 15.4.2010; nr. 8, datë 23.3.2010; nr. 9, datë 1.4.2009; nr. 1, datë 19.1.2009*).

30. Nga shqyrtimi i dokumenteve të paraqitura, Gjykata vlerëson se çështja konkrete nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojë një vonesë në ekzekutimin e vendimit, ndaj vlerësimi i sjelljes së autoriteteve publike dhe kërkuarit është me rëndësi në këtë kontekst.

31. Në këtë drejtim, Gjykata çmon se është e nevojshme fillimisht të vlerësohet nëse Zyra e Përmbarrimit Tiranë ka marrë masat e nevojshme për zbatimin e urdhrin të ekzekutimit në përputhje me vendimin gjyqësor të formës së prerë, nr. 17, datë 15.3.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë. Sipas kërkesës dhe dokumenteve të bashkëlidhura, rezulton se Zyra e Përmbarrimit Tiranë është mjaftuar me lajmërimin për ekzekutim vullnetar nr. 7593 prot., datë 21.5.2009, dhe se nuk ka vazhduar të ndërmarrë hapat e mëtejshëm proceduralë, të nevojshëm për ekzekutimin e këtij vendimi. Vetëm pasi kërkuarisi i është drejtuar kësaj Gjykate dhe pothuajse pas dy vjet e gjysmë nga lajmërimi për ekzekutim vullnetar, në datën 4.12.2012, Zyra e Përmbarrimit Tiranë ka nisur procedurën për ekzekutim të detyrueshëm të urdhrin të ekzekutimit të vendimit të formës së prerë.

32. Nga sa më lart, Gjykata vlerëson se Zyra e Përmbarrimit Tiranë, në mënyrë të njëanshme dhe në kundërshtim me nenet 615 dhe 616 të Kodit të Procedurës Civile (KPC), e gjendur përballë pretendimit të pamundësisë për të ekzekutuar vendimin gjyqësor të formës së prerë, të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, ka ndërprerë, pa asnjë justifikim ligjor, procedurat për ekzekutimin e vendimit për më shumë se 2 vjet. Si rrjedhojë, edhe pse Zyra e Përmbarrimit ka rinisur procedurat për ekzekutimin e detyrueshëm dhe, në

prapësimet e saj parashtron se do të vazhdojë procedurat përmbartimore deri në ekzekutimin e plotë të vendimit, Gjykata çmon se vonesat në ekzekutim nuk janë të justifikuar.

33. Në lidhje me sjelljen e autoritetit tjetër, Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, Gjykata çmon se pretendimi i saj se është në pamundësi të ekzekutojë vendimin e formës së prerë për shkak se ai, si titull ekzekutiv, është i paqartë dhe nuk përmban asnjë detyrim ndaj palës debitoare, është i pabazuar. Nisur nga sa u tha më sipër (shih paragrafët 21-24), Gjykata, përkundrazi, vlerëson se vendimi i KSHC-së është i qartë dhe konkret. Ky vendim ka shfuqizuar tërësisht aktin për largimin nga shërbimi civil të kërkuesit si dhe ka shfuqizuar pjesërisht aktin e pezullimit nga detyra të tij, duke lënë në fuqi gjendjen e pezullimit deri në momentin kur prokuroria apo gjykata të japin një vendim përfundimtar. Gjykata vëren se dhe shkak i pezullimit të kërkuesit nga detyra nuk ekziston më, pasi organi procedues ka vendosur pushimin e hetimeve në ngarkim të kërkuesit dhe se vendimi i Prokurorisë nuk është kundërshtuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave. Për pasojë, sipas VKM-së nr. 306, datë 13.6.2000 “Për disiplinën në shërbimin civil”, pika 14, dhe nenit 22 të ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 “Statusi i nëpunësit civil”, rënia e shkaqeve të largimit dhe pezullimit nga detyra, presupozon rikthimin në punë të kërkuesit dhe të drejtën e pagës së plotë nga koha e ndërprerjes së marrëdhënieve financiare.

34. Gjykata, gjithashtu, konstaton se Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, pas vendimit të Prokurorisë, as nuk ka marrë ndonjë masë tjetër disiplinore ndaj kërkuesit dhe as nuk ka kundërshtuar urdhrin e ekzekutimit të Zyrës Përmbartimore Tiranë, me ndonjë prej mjeteve të mbrojtjes kundër ekzekutimit të vendimeve, të parashikuara në nenet 609 e vijues të KPC-së. Po ashtu, Gjykata vlerëson se thelbi i vendimit të KSHC-së ka qenë i qartë për Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, pasi në përgjigjen drejtuar kërkuesit (shih shkresën prot. nr. 10634/2, datë 27.11.2007, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave), shprehet se nuk mund të ekzekutojë vendimin e KSHC-së për mungesë vendesh të lira.

35. Për pasojë, nga sa më lart, Gjykata çmon se edhe titulli ekzekutiv i lëshuar nga Gjykata e Apelit është i qartë dhe, si i tillë, nuk ekziston asnjë arsye apo pengesë në ekzekutimin e tij nga ana e debitorit.

36. Për sa i përket sjelljes (veprimeve) së/të kërkuesit, nga tërësia e fakteve dhe rrethanave të çështjes, Gjykata çmon se kërkuesi ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion të tij për rivendosjen e së drejtës së cenuar.

37. Lidhur me afatet kohore, Gjykata vëren se urdhri ekzekutiv, i lëshuar nga Gjykata e Apelit Tiranë, mban datën 13.11.2008. Kanë kaluar më shumë se katër vjet nga data që ka dalë ky urdhër dhe vendimi gjyqësor i formës së prerë ende nuk është zbatuar. Debitori (Drejtoria e Përgjithshme e Doganave), ka pasur kohë të mjaftueshme në dispozicion për të ekzekutuar detyrimin ndaj kreditorit (kërkuesit). Ai jo vetëm që nuk e ka bërë këtë, por nuk ka shfaqur deri tani vullnet dhe predispozitë si dhe vazhdon të shprehë hapur se nuk do të kryejë veprimet e duhura në plotësim të detyrimeve të tij ndaj kreditorit pavarësisht kohës që kalon, sepse ai nuk e konsideron vendimin për lëshimin e urdhrit ekzekutiv si titull ekzekutiv ose në rastin më të mirë e konsideron atë të paqartë. Gjykata vëren, gjithashtu, se edhe organi përgjegjës i ngarkuar me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë (Zyra e Përmbartimit Tiranë) nuk i ka marrë të gjitha masat përkatëse në drejtim të zbatimit efektiv të vendimit gjyqësor.

38. Si përfundim, në çështjen objekt shqyrtimi, Gjykata konstaton se ndodhet para cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor të kërkuesit, të parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit, nga autoritet e ngarkuara nga ligji dhe brenda një afati të arsyeshëm, të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “f” dhe neni 134, pika 1, shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe neneve 72 dhe 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit, brenda një afati të arsyeshëm, të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nr. 4894, datë 14.6.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Sokol Berberi, Vladimir Kristo, Fatmir Hoxha, Admir Thanza.
Anëtarë kundër: Vitore Tusha, Altina Xhoxhaj.

MENDIM PAKICE

1. Për arsye se nuk jemi dakord me vendimin e shumicës për pranimin e kërkesës së paraqitur nga Feta Bundo, me objekt konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, ju paraqesim argumentet si vijon në mbështetje të qëndrimit tonë në pakicë.

2. Nga rrethanat e kësaj çështjeje ka rezultuar se ndaj kërkuesit, për shkelje të konstatuara gjatë kryerjes së detyrës, Drejtori i Përgjithshëm i Doganave, ka paraqitur kallëzim penal në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë. Për këtë shkak, fillimisht, ndaj kërkuesit është marrë masa disiplinore e pezullimit nga detyra dhe, më pas, masa e largimit të tij nga detyra.

3. Mbi bazën e ankimit të kërkuesit, Komisioni i Shërbimit Civil, me vendimin nr. 201, datë 30.9.2005, ka vendosur shfuqizimin e vendimit nr. 10251/9, datë 11.8.2005, për largimin nga shërbimi civil të kërkuesit, dhe shfuqizimin pjesërisht të aktit nr. 3623/5, datë 18.11.2004 në lidhje me shkakun dhe kohëzgjatjen e pezullimit nga detyra të kërkuesit, duke lënë në fuqi gjendjen e pezullimit deri në momentin kur prokuroria apo gjykata të japin një vendim përfundimtar. Ky vendim i KSHC-së është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë dhe nga Gjykata e Lartë. Po ashtu, rezulton se pas përfundimit të hetimeve, Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Lezhë ka vendosur pushimin e hetimeve në ngarkim të kërkuesit.

4. Kërkuesi Feta Bundo i është drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, me kërkesë për rikthimin e tij në punë. Pas përgjigjes së institucionit se nuk ka vende të lira pune, kërkuesi ka filluar procedurat e ekzekutimit të detyrueshëm. Edhe pas këtyre procedurave, kërkuesi nuk ka mundur të ekzekutojë vendimet gjyqësore dhe i është drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese me objekt konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor.

5. Në parashtrimet drejtuar kësaj Gjykate, subjekti i interesuar, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, ka pretenduar se kërkuesi Feta Bundo nuk ka shteruar mjetet ligjore për t'ju drejtuar kësaj Gjykate, në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës. Sipas këtij subjekti, kërkuesi pas vendimit të Prokurorisë duhej të kërkonte gjyqësisht rivendosjen e të drejtave që kishte gëzuar para largimit nga shërbimi civil, pasi KSHC-ja ka vendosur pezullimin e vendimit të largimit nga detyra por nuk është shprehur lidhur me rikthimin e kërkuesit në vendim e mëparshëm të punës. Janë gjykatat e sistemit të zakonshëm që duhet të përcaktojnë saktësisht detyrimin e debitorit në mënyrë që ai të jetë i ekzekutueshëm.

6. Shumica në vendimin e saj, argumenton se ky pretendim është i pabazuar, pasi kërkuesi ka fituar të drejtën e rikthimit në punë si dhe të pagës së plotë nga koha e ndërprerjes së marrëdhënieve financiare përderisa arsyeja e ndërprerjes së marrëdhënieve të punës nuk ekziston më, si dhe është shfuqizuar vendimi i largimit nga shërbimi civil. Pra, si përfundim, Gjykata ka vlerësuar se kërkuesi i ka shteruar të gjitha mjetet ligjore për t'ju drejtuar kësaj Gjykate. Ne, gjyqtarët në pakicë, vlerësojmë se ky pretendim i subjektit të interesuar është i bazuar.

7. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i një vendimi të formës së prerë të gjykatës është pjesë përbërëse e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës dhe të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*shih vendimet nr. 6, datë 7.3.2011; nr. 35, datë 30.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Sipas Gjykatës, ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individi e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar (*shih vendimet nr. 43, datë 19.12.2007; nr. 1, datë 19.1.2009; nr. 6, datë 6.3.2009; nr. 35, datë 30.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Në kuptim të nenit 131, shkronja “f” të Kushtetutës, kërkuesi nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike për t'ju drejtuar Gjykatës Kushtetuese. Sipas parashikimit të këtij neni, Gjykata vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individëve për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e këtyre të drejtave. Rregulli i vendosur nga dispozita e mësipërme kushtetuese e detyron kërkuesin, që për zgjidhjen e çështjes së tij, t'i drejtohet të gjitha

instancave gjyqësore të zakonshme përpara se t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese. Kërkuesi legjitimohet vetëm kur shteron mjetet e ankimit pranë gjykatave të sistemit gjyqësor.

9. Siç rezulton nga materialet e kësaj çështjeje, kërkuesi kërkon ekzekutimin e vendimit nr. 201, datë 30.09.2005, të KSHC-së, i cili, në thelb, lë në fuqi gjendjen e pezullimit deri në momentin e dhënies së një vendimi përfundimtar lidhur me çështjen penale në ngarkim të kërkuesit. Ky vendim, edhe pse ka shfuqizuar vendimin për largimin e kërkuesit nga detyra, me arsyetimin e mësipërm, nuk është shprehur lidhur me pasojat e këtij vendimi, që lidhen me rikthimin e kërkuesit në detyrën e mëparshme dhe pagesën e pagës për këtë periudhë.

10. Pas përfundimit të hetimeve nga organi i prokurorisë dhe pushimit të çështjes penale në ngarkim të kërkuesit, ky i fundit i'u drejtua Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, në kuptim të nenit 22, të ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil", për rikthimin e tij në detyrë. Për shkak se Drejtoria e Përgjithshme e Doganave nuk ka pranuar të kthejë vullnetarisht kërkuesin në vendin e mëparshëm të punës, ai ka iniciuar procedurat e ekzekutimit të detyrueshëm të vendimeve gjyqësore që kanë lënë në fuqi vendimin nr. 201, datë 30.09.2005, të KSHC-së. Në ndryshim nga sa ka arsyetuar shumica, vlerësojmë se vendimi i KSHC-së nuk ka gjykuar në themel mosmarrëveshjen midis kërkuesit dhe subjektit të interesuar, pasi nuk është shprehur për rikthimin e kërkuesit në pozicionin e mëparshëm dhe as lidhur me pasojat financiare. Po ashtu, arsyetimi mbi të cilin është konstatuar shkelja e procedurave administrative, në procesin e vendimmarrjes për largimin e kërkuesit nga detyra, është bazuar në përmbajtjen e nenit 22, pika 2/a, të ligjit nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil", sipas të cilit gjendja e pezullimit të marrëdhënieve të punës duhet të vazhdonte deri në momentin e dhënies së një vendimi përfundimtar në lidhje me procedimin penal. Ne vlerësojmë se kërkuesi, me rënien e shkakut të pezullimit duhej ti drejtohej organit kompetent për të kërkuar rikthimin e tij në vendin e mëparshëm të punës, si dhe kërkimet e tjera lidhur me sa më sipër.

11. Si përfundim, vlerësojmë se kërkuesi nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës dhe se ai nuk duhej të legjitimohej për t'ju drejtuar kësaj Gjykate.

Anëtare: Vitore Tusha, Altina Xhoxhaj